

zaaknummer 2012T711(1)

29 juli 2013

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. N.M.I. Bastiaans, advocaat te Amersfoort.

tegen:

wijlen pater [naam],
geboren op [datum], overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven lid van de Congregatie van de Priesters van het Heilig Hart van Jezus.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 6 november 2012. Op 25 februari 2013 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van mr. R.P. Baetens, advocaat te Tilburg.

Op 23 april 2013 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen en heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. Bastiaans, voornoemd.

Namens de Congregatie is verschenen de heer [naam], waarnemend provinciaal overste van de Congregatie van de Priesters van het Heilig Hart van Jezus. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. Baetens, voornoemd.

Na de zitting is nog ontvangen een mail d.d. 14 mei 2013 van mr. Bastiaans waarbij zij de Klachtencommissie een formulier "Toestemming gebruik melding/klacht" doet toekomen inzake 201T272 jegens aangeklaagde.

Voorts heeft mr. Bastiaans bij brief van 28 mei 2013, ingekomen 29 mei 2013, nadere medische informatie omtrent klager verstrekt.

2. De klacht (zakelijk weergegeven)

2.1. Klager komt uit een gezin met hardwerkende ouders. Klager had vier broers. Vanwege alcoholproblemen waren de verhoudingen in het gezin verstoord. De drie middelste broers

werden een voor een in [internaat] geplaatst. De jongste en oudste broer van klager hebben niet op het internaat gezeten. Ze zijn niet allemaal tegelijkertijd uit huis geplaatst. Als eerste werd zijn broer [naam] uit huis geplaatst. Een jaar later werd [naam] uit huis geplaatst. Het jaar daarop werd klager uit huis geplaatst en ging [naam] weer terug naar huis. Allen werden door de Kinderbescherming uit huis geplaatst.

Aangeklaagde was volgens klager hoofd van het tehuis.

Klager had last van heimwee op [internaat] en liep daardoor vaak weg van het tehuis. Hierdoor kwam de gezinsvoogd regelmatig bij klager langs. Het gesprek met de voogd vond plaats in het hoofdgebouw in het spreekkamertje. Als klager iets slechts had gezegd tegen de voogd, moest hij na het gesprek met de voogd bij aangeklaagde komen. Aangeklaagde begon dan met de geslachtsdelen van klager te spelen. Ze moesten elkaar aftrekken. Ook gebeurde het dat aangeklaagde klager uit de klas liet halen, hij maakte de broek van klager open, speelde met zijn penis en liet zich door klager oraal bevredigen. Hierbij kwam aangeklaagde klaar.

Het is in al die jaren zeker twintig keer gebeurd. Klager heeft ook tegen deze voogd verteld wat er op [internaat] gebeurde, maar hij deed daar niets mee. Ook heeft klager het verteld tegen ene [naam], maar klager weet niet hoe hij met deze [naam] in contact zou kunnen komen. Klager weet niet meer precies in welke periode het misbruik plaatsvond. De juridisch adviseur denkt dat het moet zijn geweest in de periode dat klager regelmatig van het internaat wegliep, waardoor de gezinsvoogd vaker langskwam.

2.2. Klager heeft nooit gesproken over hetgeen hem is overkomen. Twee tot tweeënhalf jaar geleden heeft klager er over geschreven. Klager is pas over het misbruik gaan praten tijdens een familiebezoek na het bekend worden van de instelling van de Commissie Deetman. Klager heeft zijn verhaal toen op tafel gelegd. Zijn familie was bijzonder verbaasd. Toen klager over het seksueel misbruik vertelde ontstond er een ruzie. Klager verwijt het zijn vader dat hij seksueel is misbruikt, door zijn toedoen moest klager naar het internaat. Klager loopt al veertig jaar rond met de gevolgen van het misbruik. Ieder jaar als de blaadjes vallen, heeft hij weer last van de herinneringen. Het seksueel misbruik blijkt een terugkerend probleem in zijn leven te zijn, waardoor hij alles kwijt is geraakt. Klager is tegenwoordig zeer onrustig, terwijl hij dat als kind niet had.

De gevolgen van het misbruik zijn groot voor klager. Klager is vaak van huis weggelopen en heeft de school niet afgemaakt. Ook is klager op 17-jarige leeftijd in aanraking geweest met justitie. Hij is onrustig van aard en heeft daardoor vaak gewisseld van baan; vanwege conflicten met zijn werkgevers. Uiteindelijk werkte hij op de sociale werkplaats. Hij heeft nog steeds psychische problemen en lichamelijke klachten. Sinds 2000 zit klager thuis.

Klager is anderhalf jaar getrouwd geweest. Uit dit huwelijk is een zoon geboren. Klager heeft geen contact meer met zijn zoon. Klager heeft het er erg moeilijk mee dat hij geen contact meer heeft met zijn zoon.

Klager heeft na een suïcide poging 5-7 jaar geleden 8 weken intern in [instelling] gezeten. Hij is toen behandeld door [naam] en mevrouw [naam]. Klager heeft geprobeerd gegevens over dat verblijf boven water te krijgen, maar dat is niet gelukt. Ook navraag bij de huisarts leverde niets op.

Vorig jaar is klager opgenomen geweest in [instelling]. Hij zat daar een half jaar intern vanwege een depressie. Tevens heeft klager getracht zich te laten opnemen in [instelling], omdat hij op het punt stond zich voor de trein te gooien.

2.3. Klager zoekt erkenning van hetgeen hem is aangedaan en verzoekt derhalve de klacht gegrond te verklaren. Tevens wenst klager in aanmerking te komen voor schadevergoeding.

3. De reactie (zakelijk weergegeven)

Mr. Baetens stelt dat aangeklaagde in de periode van 1960-1982 adjunct-directeur was van [internaat].

In de archieven van de congregatie is niets aangetroffen dat op enigerlei wijze aanwijzing geeft voor het disfunctioneren van de aangeklaagde gedurende de tijd dat hij werkzaam was op [internaat]. Echter uit informatie verkregen van onderzoekers van de Commissie Deetman is duidelijk geworden dat bij de Commissie Deetman nog één melding is binnengekomen over seksueel misbruik door deze aangeklaagde. Ook deze melder spreekt erover dat het misbruik plaatsvond in de kamer van aangeklaagde na een bezoek van de voogd. Deze melder lijkt een andere persoon te zijn dan klager.

Gezien het gebrek aan algemeen en specifiek steunbewijs acht mr. Baetens de klacht echter niet voldoende aannemelijk gemaakt.

4. De beoordeling

4.1. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.

4.3. Er zijn ongeveer veertig jaar verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Alleen al door het overlijden van aangeklaagde zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen die klager schetst hebben plaatsgevonden.

De Klachtencommissie acht aannemelijk dat klager na een bezoek van de voogd aan [internaat] bij aangeklaagde in zijn kamertje moest komen alwaar hij door aangeklaagde seksueel werd misbruikt. Evenzo dat aangeklaagde klager vaker uit de klas liet roepen om bij aangeklaagde op de kamer te komen, waar seksueel misbruik plaatshad. Dit seksueel misbruik bestond eruit dat klager aangeklaagde moest aftrekken en dat klager moest dulden dat hij door aangeklaagde afgetrokken werd. Ook moest klager aangeklaagde oraal bevredigen. Dit alles heeft zich ongeveer 20 keer afgespeeld in het kamertje van aangeklaagde.

De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt, in de eerste plaats door de authentieke wijze waarop en de details waarmee klager zijn verhaal heeft verteld.

Daarnaast is gebleken dat bij de Commissie Deetman tegen deze aangeklaagde nog één melding is binnengekomen. Voorts wordt de verklaring van klager ondersteund door de verklaring van [initialen] zoals weergegeven in zijn formulier 'Toestemming gebruik klacht als steunbewijs' inzake 2011T272. In deze verklaring wordt ook gesproken van soortgelijk seksueel misbruik in het kamertje van aangeklaagde na een bezoek van de voogd van deze klager. Niet duidelijk is of deze verklaring van dezelfde persoon afkomstig is als de melding bij de commissie Deetman.

Tenslotte blijkt uit de medische gegevens omtrent klager dat hij reeds in 2003 psychische hulp heeft gezocht voor zijn problemen, waarbij het seksueel misbruik in zijn jeugd als (mede) oorzaak van die problemen onderwerp van gesprek is geweest.

4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidsrelatie hoogst kwalijk is

geweest. Klager was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas 11 jaar oud. Aangeklaagde was voor hem iemand waarin hij vertrouwen moest kunnen stellen.

4.5. Gelet op het feit dat aangeklaagde is overleden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. De gegrondverklaring van de klacht, alsmede de erkenning van het leed dat klager is aangedaan en een oprechte spijtbetuiging kunnen wellicht bijdragen aan de vermindering van dat leed.

4.6. Over het verzoek van klager om financiële vergoedingen kan de Klachtencommissie niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Bij een gegrondverklaring van de klacht door de kerkelijk gezagsdrager kan klager zich voor het verkrijgen van schadevergoeding wenden tot de Compensatiecommissie.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Overste van de Congregatie van de Priesters van het Heilig Hart van Jezus de klacht gegrond te verklaren en zich in te spannen te doen wat in zijn macht ligt om het leed van klager te verzachten.

Dit advies is vastgesteld op 29 juli 2013 door mr. G.A.M. Stevens, voorzitter, mevrouw W.M. Veltman en mr. P.R.M. van der Ven pr., leden, bijgestaan door mr. M. Braspenning-Groeneveld, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klager verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.